

Р І Ш Е Н Н Я

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

"30" грудня 2011 р. Олександрівський районний суд Кіровоградської області у складі
:

головуючого - судді Отян О.В.,

при секретарі - Швайці Л.В.,

за участю прокурора - Агеєва В.М.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в приміщенні Олександрівського районного суду в смт.Олександрівці цивільну справу за позовом ОСОБА_1 до Олександрівської центральної районної лікарні , третя особі зі сторони відповідача , що не заявляє самостійних вимог щодо предмету спору –лікар-психіатр Олександрівської ЦРЛ ОСОБА_2 , про визнання безпідставним взяття на психіатричний облік , зняття з обліку , визнання недійсною медичну документацію, стягнення моральної шкоди ,-

в с т а н о в и в:

Позивач звернувся до суду з позовом та подальшими змінами , згідно якого просить:

1). Визнати безпідставним взяття його на облік лікарем-психіатром Олександрівської ЦРЛ як такого , що хворіє на психопатію та зняти його з обліку.

2). Визнати недійсними :

- індивідуальну карту Олександрівської ЦРЛ амбулаторного хворого на ім'я ОСОБА_1 за №301.9 від 02.02.1978 року (ф.025/0) ;

- контрольну карту Олександрівської ЦРЛ диспансерного спостереження за психічно хворим № 1146 від 18.05.1978 року відносно ОСОБА_1 (ф.030/0) ;

- запис в журналі обліку психічно хворих Олександрівської ЦРЛ відносно ОСОБА_1 за №72 по Олександрівському району .

3). Стягнути з Олександрівської ЦРЛ на його користь моральну шкоду у розмірі 2510 грн. 00 коп., понесені судові витрати.

Представник в ідповідача у судовому засіданні позов не визнав та пояснив , що позивач працював у лікарні , постійно писав скарги , створював конфліктні ситуації , виступав «борцем за справедливість», часом вів себе неадекватно , а тому лікар-психіатр , встановивши йому діагноз –психопатія , поставив на психіатричний облік . Наявність у нього психіатричного захворювання підтверджувалося висновком Московської психіатричної клініки.

Третя особі зі сторони відповідача , що не заявляє самостійних вимог щодо предмету спору –лікар-психіатр Олександрівської ЦРЛ ОСОБА_2 у судовому засіданні позов не визнав та пояснив , що з 1977 року працює лікарем-психіатром Олександрівської ЦРЛ . Також був обраний головою профкому лікарні . А тому всі скарги позивача , його конфліктні ситуації з адміністрацією лікарні , розглядалися за його участю. Інформація позивача не підтверджувалася. Комісії, що неодноразово приїздили за його скаргами , мали сумнів у його психічному здоров'ї. Керівництво лікарні дало вказівку йому , як лікарю-психіатру , розібратися у психічному стані ОСОБА_1 Ознайомившись з відповідною літературою , проконсультувавшись з спеціалістами в цій області , встановив , що позивач страждає психопатією - неадекватно веде себе у конфліктних ситуаціях. В лютому 1978 року завів на нього картку та поставив на пасивний психіатричний облік, про що знав позивач. Працював поряд з ним , а тому постійно бачив його поведінку , потреби у додатковому обстеженні не було . У цьому ж році слідчий Олександрівського РВВС надав йому на ознайомлення висновок обстеження ОСОБА_1 психіатричною клінікою м.Москва , де було зазначено , що за відсутності об'єктивного аналізу не можуть дати остаточний висновок , рекомендують провести диференційну діагностику - шизофренія чи психопатія . Вважає , що вірно встановив діагноз позивачу і обґрунтовано поставив на психіатричний облік. Не погоджується з висновками судово-психіатричної експертизи про відсутність психічного захворювання у позивача , оскільки вони не мали можливості постійно спостерігати за його поведінкою, його хвороба проявляється лише у конфліктних ситуаціях.

Свідок ОСОБА_3 , допитана у судовому засіданні , пояснила , що працює в реєстратурі Олександрівської ЦРЛ . Мав місце випадок , коли позивач самовільно поставив штамп та печатку на пусті бланки , про що написала доповідну керівництву. У позивач була мала кількість пацієнтів на прийомі , так як люди не бажали звертатися до нього за допомогою, про що також писала пояснення керівництву.

Свідок ОСОБА_4 , допитана у судовому засіданні , пояснила , що працювала медсестрою травматологічного кабінету разом з позивачем. ОСОБА_1 , як лікар – травматолог , не користувався популярністю у хворих .Громадяни не бажали йти до нього на прийом . Неодноразово з приводу цього писала пояснення .У нього були специфічні методи прийому : спочатку оглядав хворого , а потім починав розмову на сторонні теми (корупція , дотримання прав людини , критика адміністрації лікарні). Без наркозу вправляв вивихи (необхідно з наркозом) .Не призначав медикаменти , лише народні засоби. Був випадок , коли вона не вірно подала йому інструмент , за що він вдарив її рукою по голові .Позивач мав неприємні відносини з адміністрацією лікарні , постійно писав скарги . Не знала , що він перебував на обліку у лікаря-психіатра.

Свідок ОСОБА_5 , допитана у судовому засіданні , пояснила , що працювала завідуючою поліклініки і позивач був її підлеглим. Вів себе часом неадекватно .Вдарив медсестру за те , що вона не правильно склала інструменти. Виламав двері до її кабінету. Бігав по лікарні з скальпелем за закривавленим хворим , який не бажав проводити якусь маніпуляцію. Неодноразово від хворих на нього надходили скарги. Дізналася про те , що він перебуває на обліку у лікаря-психіатра у 2003 - 2004 роках , коли він категорично відмовився проходити обов'язковий для лікарів психіатричний огляд. Коли , на його погляд, йому нарахували малу пенсію , почав писати скарги на адміністрацію лікарні . За короткий проміжок часу(пів-року) за його скаргами в лікарні були проведені 38 перевірок , що суттєво перешкоджало роботі лікарні.

Заслухавши пояснення сторін ,свідків , вивчивши матеріали справи ,суд вважає ,що позов підлягає частковому задоволенню з наступних підстав.

ОСОБА_1 з 18.05.1978 року перебуває на обліку у лікаря-психіатра Олександрівської ЦРЛ з діагнозом : параноїальна психопатія (т.2 а.с.34).

Згідно виписки з історії хвороби №4127 (т.1 а.с. 4-5, а.с.113) ОСОБА_1 перебував на обстеженні в лікарні ім.Кащенко (на даний час –ім.М.А.Алексєєва) з 28.03.1978 року по 05.04.1978 року з діагнозом «Параноїальная обстоятельность и многоречивость , примитивность суждения , идеями борьбы за справедливость. Но отсутствие объективных анамнестических сведений не дает возможность высказывать категорических суждений в отношении диагностической принадлежности случая . Речь по-видимому идет о дифференциальном диагнозе между эндогенным процессом и параноїальным развитием личности у резидуального органика. В пользу последнего предположения говорят примитивность суждений больного , пассивная подчиняемость и внушаемость , отсутствие убедительных данных в пользу бредовых построений»(рос. мова).

Згідно контрольної карти диспансерного спостереження за психічно хворим від 1978 року за №1146 (т.1 а.с. 197) ОСОБА_1 05.05.1978 року встановлено діагноз психопатія , взятий на облік - 18.05.1978 року ; діагноз встановлений вперше , направлений не психіатричною і не психоневрологічною установою ; відмітка про госпіталізацію: з 28.03 по 05.04.1978 р. - 1-а психклініка м.Москва ; контроль відвідувань - 20.12. , 20.06. (без зазначення року); 20.06. (без зазначення року) - відмовився від відвідання кабінету та обстеження в КОПЛ ; «К»обстеження з 08.12.1985 року.

Згідно індивідуальної карти амбулаторного хворого ОСОБА_1 від 02.02.1978 року , шифр 301.9 (т.1 а.с. 197):

анамнез : мати хворого страждає на олігофренію в стадії вираженої дебільності , протягом 1,5-2 років хворий пише скарги до вищестоящих інстанцій , намагається проводити мітинги , проявляє бредові ідеї відносно дій адміністрації лікарні , сам створює конфліктні ситуації і сам же патологічно на них реагує ; у хворого в'язкість мислення , зниження емоційності - скудність міміки , часто зупинений погляд , відповіді не по суті справи , критика до власної поведінки відсутня , надає цінні ідеї перевіряючим , вважає себе борцем за права принижених та обездолених , патологічна упередженість до адміністрації лікарні , зниження інтелекту , забуває , розсіяний , не може адекватно реагувати на гумор , потребує психіатричної експертизи , діагноз : психопатія параноїдальна ;

записи :

- 04.02.1978 року - мати хворого ОСОБА_6 страждає олігофренією в стадії вираженої дебільності , останній раз оглядалася невропатологом в 1972 році ; хворий від лікування відмовляється ;

- 18.05.1978 року - знаходився на обстеженні в 1-й міськпсихклініці м.Москва з 28.03. по 05.04.1978 року , було рекомендовано провести дообстеження з метою диференціації ендогенного процесу і параноїального розвитку особистості у резидуального органика ;

- 03.06.1978 року - з розгляду скарги ІВВ ОСОБА_7 хворий вів себе визиваючи , категорично заперечуючи факт безвідповідального відношення до вказаної особи , що супроводжувалося співом «Калинки», медсестра ОСОБА_8 підтвердила наспівування

пісень в присутності хворих , що страждають від фізичної болі (в даному випадку – перелом лопатки) ; хворий не пам'ятає багатьох подробиць того дня , від допомоги та обстеження хворий категорично відмовився;

- 20.12.1985 року - працює травматологом в ЦРЛ , в даний час порушень емоційної сфери не проявляє ;
- 16.11.1988 року - психопатологічної симптоматики не проявляє , емоційний фон – рівний , періодично конфліктує з завідуючим відділенням ;
- 20.09.1991 року - психопатологічної симптоматики не проявляє ;
- 10.07.1994 року - психопатологічної симптоматики не проявляє;
- 20.04.1998 року - працює лікарем –травматологом поліклініки , конфліктує з адміністрацією лікарні –відмовився від ургентації і чергувань по лікарні , так як не згоден з оплатою праці ;
- 18.06.2002 року - психопатологічної симптоматики не проявляє ,емоційний фон – рівний;
- 06.07.2004 року - оглянутий ; скарг не має ; останні 2 місяці конфліктує з адміністрацією ЦРЛ , пише скарги в різні інстанції , запропоновано обстеження в КОПЛ, від якого категорично відмовився .

Згідно витягу з журналу обліку психічно хворих по населеним пунктам Олександрівського району (т.2 а.с.33-34) на сторінці 3 під номером 72 зазначений ОСОБА_1 , 1945 р.н., шифр 301,9 «К».

Згідно довідки Київської міської клінічної психоневрологічної лікарні №1 від 27.07.2004 року (а.1 а.с.6) ОСОБА_1 оглянутий консиліумом і проведено патопсихологічне обстеження , діагноз : в даний час психічних захворювань не виявлено .

Згідно листа лікаря-психіатра Олександрівської ЦРЛ ОСОБА_2 до облздраввідділу від 14.09.1978 року (т.1 а.с.11) лікар-травматолог Олександрівської ЦРЛ ОСОБА_1 з 28.03. по 05.04.1978 року знаходився на обстеженні в 1-ій міській психклініці м.Москва ; у висновку результатів обстеження , направлених до Олександрівського РВВС було рекомендовано «провести дообстеження з метою диференціації ендogenous процесу і паранояльного розвитку особистості у резидуального органіка , так як в процесі обстеження були відсутні дані об'єктивного анамнезу». Хворий на обстеженні приховав , що його матір , ОСОБА_6,1916 р.н., житель с.Косари Кам'янського району Черкаської області страждає олігофренією в стадії вираженої дебільності. Хворий взятий на облік в 1978 році як паранояльний психопат. За останні 6 місяців створив декілька конфліктних ситуацій і сам же патологічно реагував на них , що зафіксовано в амбулаторній карті.

Згідно висновку акту стаціонарної комплексної психолого-психіатричної експертизи № 348 від 02.10.2008 року Київського міського центру судово –психіатричної експертизи (т.1 а.с.248-252) :

1).На момент взяття на облік лікарем-психіатром Олександрівської ЦРЛ 18.05.1978 року стан ОСОБА_1 було кваліфіковано як «психопатія», однак подальша динаміка

психічного стану ОСОБА_1 не підтверджує вказаний діагноз. В даний час ОСОБА_1 ознак психічного захворювання , у тому числі «психопатія», не проявляє.

2). Згідно «Тимчасових методичних вказівок по диспансеризації психічно хворих за 1977 рік» ОСОБА_1 після виписки з психіатричного стаціонару в 1978 році міг бути поставлений на диспансерний облік , однак постановка проведена з порушенням вищевказаних методичних вказівок , згідно яких «без обстеження поза лікарняною обстановкою , тільки на підставі медичних даних з стаціонару , неможливо вирішити питання про віднесення хворого до тієї чи іншої групи основного обліку».

3). У ОСОБА_1 виявлені наступні індивідуально - психологічні особливості : екстравертованість , вибіркоче спілкування з наданням переваги довготривалим контактам вузького кола , емоційна рівновага , ефективний контроль над зовнішнім проявом почуттів , позитивні соціальні установки , інтереси у сфері професійної діяльності і сімейних стосунків. Індивідуально-психологічні особливості людини не відносяться до ознак психічної хвороби і не можуть бути підставою для взяття на облік лікарем-психіатром.

Відносини, що склалися між сторонами суд відносить до правовідносин щодо захисту особистих немайнових прав , а саме - оспорювання правомірності перебування на психіатричному обліку , та відшкодування моральної шкоди , вважає за необхідне керуватися нормами ЦК України , Законом України «Про психіатричну допомогу», «Тимчасовими методичними вказівками по диспансеризації психічно хворих за 1977 рік».

Слід відмітити , що оцінюючи правомірність постановки на облік , суд керується «Тимчасовими методичними вказівками по диспансеризації психічно хворих за 1977 рік», тобто на час постановки на психіатричний облік позивача.

Відносно інших вимог суд керується діючим законодавством , так як правовідносини тривають по даний час.

Згідно ст.ст. 15 , 16, 275 ЦК України , ст. 32 Закону України «Про психіатричну допомогу» - кожна особа має право звернутися до суду щодо оскарження рішень , дій осіб, які порушують права, свободи та законні інтереси громадян при наданні їм психіатричної допомоги.

Згідно «Тимчасових методичних вказівок по диспансеризації психічно хворих за 1977 рік» - без обстеження поза лікарняною обстановкою , тільки на підставі медичних даних з стаціонару , неможливо вирішити питання про віднесення хворого до тієї чи іншої групи основного обліку.

Згідно ст.23 , 1167 ЦК України - моральна шкода, завдана фізичній особі неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю, відшкодовується особою, яка її завдала, за наявності її вини та полягає у фізичному болю та стражданнях, яких фізична особа зазнала у зв'язку з каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я; у душевних стражданнях, яких фізична особа зазнала у зв'язку з протиправною поведінкою щодо неї самої, членів її сім'ї чи близьких родичів .

Приймаючи до уваги викладене , суд приходить до наступного висновку .

Покази свідків , довідки про проведення перевірок , доповідні та пояснення з Олександрівської ЦРЛ , характеристики на ОСОБА_1, суд не може взяти до уваги як докази , що підтверджують наявність психічного захворювання у позивача , оскільки для цього необхідні спеціальні пізнання в області психіатрії.

У судовому засіданні на підставі «Тимчасових методичних вказівок по диспансеризації психічно хворих за 1977 рік» , висновку стаціонарної комплексної психолого-психіатричної експертизи № 348 від 02.10.2008 року Київського міського центру судово –психіатричної експертизи , встановлено порушення при постановці на облік позивача та відсутність на даний час у нього психіатричного захворювання. Так як без обстеження поза лікарняною обстановкою , тільки на підставі медичних даних з стаціонару , неможливо вирішити питання про віднесення хворого до тієї чи іншої групи основного обліку. Індивідуально-психологічні особливості людини не відносяться до ознак психічної хвороби і не можуть бути підставою для взяття на облік лікарем-психіатром.

Представник відповідача та третя особа зі сторони відповідача ,що не заявляє самостійних вимог щодо предмету спору –лікар-психіатр Олександрівської ЦРЛ ОСОБА_2 оспорюють висновки стаціонарної комплексної психолого-психіатричної експертизи № 348 від 02.10.2008 року Київського міського центру судово – психіатричної експертизи.

Однак , суд не вбачає підстав ставити під сумнів зазначену експертизу .

Крім того , за клопотанням ОСОБА_2 , було призначено повторну стаціонарну комплексну психолого-психіатричну експертизу , проведення якої останній не забезпечив , внаслідок чого ухвалу про її призначення судом скасовано.

А тому , позовні вимоги щодо визнання безпідставним взяття на облік лікарем-психіатром позивача як такого , що хворіє на психопатію , зняття його з обліку , визнання недійсними медичних документів та запису в журналі обліку психічно хворих , підлягають задоволенню.

Позивач зазначає , що ампутація його ноги та інвалідність 1-ї групи пов'язані з нервовими переживаннями з приводу перебування на обліку як психічно хворого , але доказів причинного зв'язку суду надано не було.

Також суду не було надано доказів заподіяння позивачу моральних страждань , а тому у задоволенні вимоги щодо стягнення моральної шкоди слід відмовити.

Згідно ст. 88 ЦПК України - понесені позивачем судові витрати необхідно стягнути з відповідача пропорційно до задоволених вимог. Задоволенню підлягає 5/6 вимог , розмір судових витрат - 1944,25 грн. , 5/6 від неї - 1620,21 грн.

Вимоги позивача про відшкодування вартості проїзду в м.Кіровоград 15.02.2008 року та з м.Кіровограда до смт. Олександрівки 19.02.2008 року не підлягають задоволенню , оскільки не стосуються розгляду справи.

Квитанцію про сплату позивачем приватному нотаріусу ОСОБА_9 200 грн. за вчинення нотаріальних дій посвідчення довіреності та засвідчення вірності копій , суд не може взяти до уваги , так як конкретно не зазначено , які документи посвідчувалися та чи мають вони відношення до даної справи.

Керуючись ст.ст.10,11,209,212 , 214-215,218 ЦПК України , «Тимчасовими методичними вказівками по диспансеризації психічно хворих»(в редакції на березень 1977 року) , Законом України «Про психіатричну допомогу», ст.ст.15-16,23 ,275 ,1167 ЦК України (в редакції 2004 року) , суд ,-

В И Р І Ш И В :

Задовольнити позов частково.

Визнати безпідставним взяття на облік лікарем-психіатром Олександрівської районної центральної лікарні ОСОБА_1 як такого , що хворіє на психопатію та зняти його з обліку.

Визнати недійсними :

- індивідуальну карту Олександрівської ЦРЛ амбулаторного хворого на ім'я ОСОБА_1 за №301.9 від 02.02.1978 року (ф.025/0) ;
- контрольну карту Олександрівської ЦРЛ диспансерного спостереження за психічно хворим № 1146 від 18.05.1978 року відносно ОСОБА_1 (ф.030/0) ;
- запис в журналі обліку психічно хворих Олександрівської ЦРЛ відносно ОСОБА_1 за №72 по Олександрівському району .

Відмовити у задоволенні позовних вимог щодо стягнення моральної шкоди.

Стягнути з Олександрівської центральної районної лікарні на користь ОСОБА_1 судові витрати у розмірі 1620 гривень 21 копійки .

На рішення суду , протягом 10 днів з дня його проголошення, може бути подана апеляційна скарга в Кіровоградський апеляційний суд.

Повний текст рішення виготовлений 03.01.2012 року.

Суддя: